

Johan Olssons VM-femmil visade att norrmännen, inklusive Petter Northug, inte är oslagbara. Johans femmilsseger var det mest positiva inslaget i vår svensk-norska jämförelse av VM-tävlingarna med sikte på OS i Sotji 2014.

Se sidan 27

Tysken Thomas Bach är favorit till att bli Jacques Rogges efterträdare som IOC-president. Sune Sylvén berättar om Tysklands brokiga OS-historia.

Se sidan 10

”Tecknar-Anders” fortsätter sin olympiska historia med Sovjets intåg på den olympiska arenan 1952. Läs om skandalen som inte var någon skandal.

Se sidan 7

ORDFÖRANDEN HAR ORDET:

Tack för förtroendet att välja mig till ordförande i SOF!

Jag skall dock villigt erkänna att när valnämndens Mats Taxén ringde mig några veckor före årsmötet och frågade om jag ville bli ordförande i Sveriges Olympiahistorikers Förening blev jag mäkta överraskad. Jag har visserligen varit medlem sedan 1998 men inte varit speciellt aktiv. Jag har bara bevistat ett medlemsmöte – när curlingtjejerna med dubbla OS-guld besökte Riksidrottsmuséet – och det trevliga 25-årsjubiléet i Tranebergsstugan. Men jag har med stort nöje läst den förträffliga SOF-bulletinen under årens lopp. Och olympisk idrott, det har jag alltid varit intresserad av och vilken ära att få leda en riksomfattande förening där många av min ungdoms hjältar är medlemmar!

Nu saknar jag dock inte ordförandemeriter helt och hållet. Under gymnasietiden i Östersund var jag i andra ring ordförande i Wargentinskolans Idrottsförening och under nio år var jag ordförande i Sundbybergs Curlingklubb. Men jag har jobbat i 30 år som generalsekreterare i Svenska Curlingförbundet och därmed deltagit i mängder med möten och skrivit massor av protokoll. Så visst finns lång erfarenhet av styrelsearbete inom idrotten.

Jag blev värvad som medlem i SOF i verklig olympisk miljö, i Olympia i Grekland. Som representant för Svenska Curlingförbundet var jag med på en konferens- och utbildningsresa dit 1998 i regi av Sveriges Olympiska Akademi. Vi bodde i mysiga stugor i Internationella Olympiska Akademiens fina anläggning strax utanför Olympia, tvärs över vägen från antika olympiastadion. Jag delade stuga med gamle hinderlöparen Erik Wiger från Järvsö. I grannstugan bodde SOF:s hedersordförande Ture Widlund och tidigare SOF-bulletintredaktören Stig Nilsson och de båda värvade mig som medlem.

Olympisk historia, den handlar ju om att man blickar tillbaka mot gamla minnen. Inför årsmötet i Tranebergsstugan funderade jag på mitt

tidigaste olympiska minne. Jo, det måste vara från 1952 när jag var fyra år. Min pappa kom hem från OS i Oslo med en liten hoppbacke i furu och fyra backhoppare i plast. En fantastisk leksak. Tyvärr har jag inte kvar hoppbacken men däremot en av hopparna som pryder en plats i mitt lilla prisskåp. Inte att undra på att Norge producerar den ena världsstjärnan efter den andra på skidor när man gör hoppbackar och hoppare som leksaker till småknattar.

Nog om minnen. Nu blickar vi framåt mot det olympiska vinteråret 2014 med ÖS i Šotji. Den senaste vinterns olika VM- och EM-tävlingar har visat att det finns flera medaljkandidater att hålla tummarna för.

Vid årsmötet beslutades att godkänna styrelsens förslag till verksamhetsplan 2013. Den innebär att vi hoppas kunna fortsätta med de trevliga medlemsmötena med inbjudna OS-medaljörer. Tidigare har vi haft guldskrinnare, höjdhoppare och curlingguldtjejer. Vilken idrott satsar vi på i höst? Kom gärna med förslag till styrelsen!

Vidare skall vårt flaggskepp SOF-bulletinen komma ut med fyra innehållsrika nummer under ledning av vår förträfflige redaktör Thord Eric i Östersund. Han begåvades i april med en ny höftkula så nu är han på språng ordentligt.

Väl mött vid nästa medlemsmöte!

Håkan Sundström

Omslagsfoto: Thord Eric Nilsson (Johan O), Wikipedia (Bach) samt Tecknar-Anders.

SOF-bulletinen

Organ för Sveriges

Olympiahistorikers

Förening.

Föreningen bildades

3 mars 1986.

Nr 2 2013 är nummer
95 räknat från start.

Redaktör och ansvarig
utgivare:

Thord Eric Nilsson

thorderic.nilsson@op.se

Pressläggning 25 juni

*Nästa nummer beräknas
utkomma september*

Detta nummer innehåller

2	Ordförandens ord
<i>Håkan Sundström</i>	13	Historiska radioröster
<i>Örjan Westberg</i>
3	Adresser, innehåll mm	16	Mogren gjorde fem OS - Men
det är hans VM vi minns...
<i>Thord Eric Nilsson</i>
4	Medlemsnytt
<i>Bengt Ekstedt</i>	17	Den Olympiska familjen
Jubilarer - avlidna
<i>Tommy Wahlsten</i>
5	Från min horisont
<i>Thord Eric Nilsson</i>	26	En hälsning från Martin,
<i>Klipp Västerbottens-Kuriren</i>
6	Nytt från SOK mm	27	Tänk om det varit OS
<i>Thord Eric Nilsson</i>
7	Ur Spår, Sverige!
<i>Tecknar-Anders</i>	28	Förmånserbjudande:
SOK:s jubileumsbok
Ett erbjudande ni inte
10	Bach efter Rogge ?
<i>Sune Sylvén</i>		
12	Årsmötet
<i>Örjan Westberg</i>		

SOF:s styrelse

SOF:s plusgiro 54 14 10 - 7

Årsavgift 2013: 225 kr.

Ordförande: Håkan

Sundström, Selmedalsvägen
72 III, 129 37 Hägersten
08-88 68 17 (b); 070-347 44
28;

hakan.sundstrom@telia.com

Vice ordf: Tommy Wahlsten,
Lillegårdsvägen 29 C, 541 42
Skövde

0500-48 16 66 (b)

0705-39 80 42

tommy.c.a@telia.com

Kassör: Äcke Ohlsson,
Blommensbergsvägen 178,
126 52 Hägersten 08-744 45 71
(b), 08-699 63 58 e. 08-556 068
92, *acke.ohlsson@stff.se*

Sekreterare:

Bengt Skött Nathorstvägen
34, 121 37 Johanneshov
08-649 98 75 (b); 070-855 28
02;

bengt.skott@sverigesradio.se

Ledamöter: Bengt Ekstedt,
Aspstigen 6, 168 69 Bromma
08-26 99 72 (b)

0729-465666, *bengt.*

ekstedt@bredband.net

Börje Larsson, Skogsövägen

12 C, 133 33 Saltsjöbaden

08-7170911 (b) 070-

3280019

a-c.konsult@telia.com

Redaktör SOF-bulletinen:

Thord Eric Nilsson,
Hjortronvägen 19, 831 62
Östersund
063-512433 (b); 070-
5124335; 070-5124229 (ev).

thorderic.nilsson@op.se

SOK:s representant:

Björn Folin, Storängens
strandväg 20, 131 41 Nacka
08-7165132 (b)

08-402 68 05 (SOK)

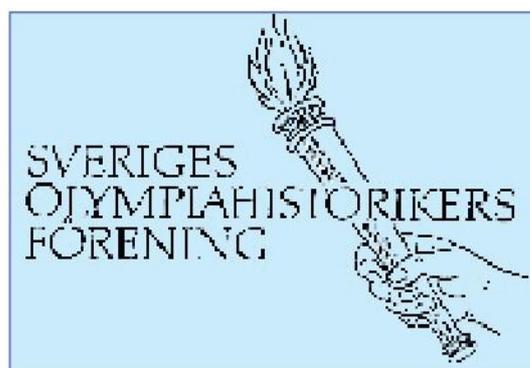
0708-55 93 57,

bjorn.folin@sok.se

Hedersordförande:

Ture Widlund Torsgatan 56,
113 37 Stockholm

MEDLEMS- NYTT

från Bengt Ekstedt

19 nya medlemmar t.o.m. 11 juni:

Örjan Andersson, Västra Ringgatan 15 C, 745 31 Enköping, Anders Andersö, Gumshornsgatan 11, 114 60 Stockholm, Börje Carlsson, Multrågatan 23, 162 54 Vällingby, Ulla Carlsson, Garvargränd 8, 574 34 Vetlanda, Anders Eklund, Kallhällsleden 16, 176 71 Järfälla, Sten Feldreich, Garvargatan 11, 112 21 Stockholm, Jan Forssell, Södra Catalinagränd 23, 183 68 Täby, Rolf Junefelt, Cereconomästarevägen 77, 181 40 Lidingö, Hans Källgren, Västra vägen 5, 590 92 Totebo, Sven-Olof Larsson, Sågbyggargatan 14, 853 56 Sundsvall, Agneta Lindskog Flatvad, Rättarbacken 2, 131 50 Saltsjö-Duvnäs, Joakim Liska, Klippingvägen 10, 196 32 Kungsängen, Ove Malmberg, Britas gränd 6, 141 44 Huddinge, Carina Morland, Snekkerstuvegen 3 A, 2316 Hamar Norge, Bengt Skött, Nathorstvägen 34, 121 37 Johanneshov, Roland Ström, Ringvägen 24 A, 872 31 Kramfors, Dan Waern, Odens väg 26 F, 517 36 Bollebygd, Gunilla Wikström, Nämndemansbacken 77, 128 38 Skarpnäck, Tidaholms Idrottshistoriska Förening, Västra Kullövägen 5, 522 35 Tidaholm.

Elva av de nya är OS-deltagare: Örjan (gång 1968), Börje (segling 1952), Ulla f.d.Lindström (gymnastik 1960-64), Sten (basketboll 1980), Rolf (modern femkamp 1964), Sven-Olof "Esso" (friidrott 1964), Agneta (rodel 1976-80), Ove (ishockey 1956), Carina f.d.Görlin (skidor 1992), Roland (cykel 1956) och Dan (fridrott 1956-60).

Medlemmar som jubilerar tredje kvartalet (50-60-70-75-80-85 och 90 år)

1 juli	Catharina Isaksson i Upplands Väsby 50 år
4 juli	Sören Persson i Ås 70 år
7 juli	Frank Sjöman i Stockholm 70 år
8 juli	Sven-Erik Åhgren i Sollentuna 75 år
13 juli	Leif Blomqvist i Växjö 75 år
14 juli	Stig Drevemo i Järfälla 70 år
15 juli	Hans Tvilling i Bromma 85 år (se även OS-jubilarer)
19 juli	Karl Erik Eriksson i Östersund 60 år
19 juli	Vidar Martinell i Järna 75 år
24 juli	Dennis Jönsson i Hässelby 50 år
24 juli	Bertil Sjöstrand i Solna 75 år
29 juli	Olle Hedgren i Söderhamn 80 år
11 augusti	Lennart Ytter i Västerås 60 år
16 augusti	Jan Wigren i Stockholm 70 år
2 september	Jupp Ripfel i Djurhamn 75 år (se även OS-jubilarer)
8 september	Per-Olof Björkman i Vallentuna 70 år
12 september	Bengt Mårtensson i Solna 70 år
14 september	Carl-Eric Asplund i Järfälla 90 år (se även OS-jubilarer)
20 september	Kjell Fredriksson i Karlstad 75 år
29 september	Thure "Hjulle" Petersson i Tyresö 80 år (fel datum angivet i nr 1)

*SOF-styrelsen
gratulerar !*

FRÅN REDAKTÖRENS HORISONT:

Visst vore OS i Stockholm bra - Men...

Ett svenskt OS är det bästa som kunde hända vår vintersport. Därför är det bra med initiativet att söka OS. Stockholm är väl till slut enda tänkbara huvudorten med tanke på storlek och infrastruktur. Alla andra alternativ har ju förklarats omöjliga.

Många känner säkert till att jag i många år pläderat för Trondheim – Åre – Östersund. Ett koncept som inte har samma storstadsresurser, som ett med Stockholm, men en rad andra fördelar som till exempel tillgång till både de anläggningar som kräver snö och som dessutom normalt har till och med natursnö.

Men, trots att det flera gånger dyker upp kandidater delade på flera länder, menar man att konceptet är omöjligt. Den största minusposten i det fallet torde nog vara prestige inom respektive lands olympiska kommitté.

Åre – Östersund – Stockholm skulle också vara både trovärdigt och relativt ekonomiskt. Men det döms ut i förväg på grund av avstånden.

Om IOC skulle tänka till efter den ekonomiska vansinnet i Sochi med en satsning på 300 miljarder, skulle man satsa på ett OS på befintliga arenor, Stockholm – Falun- Östersund och Åre. Då skulle Sverige äntligen få sitt OS och vår fattiga nation kanske också klara de i det fallet blygsamma minusposterna. Men att förankra ett sånt projekt i hela IOC vore kanske omöjlig

Alltså står vi där med ett nytt koncept där Åre och Stockholm är minsta gemensamma nämnare.

Självklart vore det bra om vår huvudstad kunde få skidcentra i till exempel Haninge (som hade SM i jaktstart för ett tiotal år sedan). Där kan man kombinera längdskidor och skidskytte och bygga an hoppanläggning som rivs (och säljs på blocket...) Men ett OS där konstsnö inte bara är reservmöjlighet utan en given ingrediens kan tyckas osäkert. Ett OS med både längdskidor och skidskytte

är en annan sak än Slottssprinten. Men går det att skapa en skidanläggning i huvudstaden skall ge oss en gnutta av det Norge har genom Holmenkollen. Skidor där folket bor - till och med i huvudstaden.

Allt skulle alltså gå i Stockholm utom de alpina fartgrenarna. Jag anser det självklart att man inte splittrar det alpina programmet genom att köra dassiga slalomtävlingar i Stockholm. Naturligt är att lägga allt alpint – kanske även de nya grenarna i Åre.

Sedan vet jag inte hur Stockholmsområdet håller för bob och rodel. De tekniska bitarna skall man titta på senare, sägs det. Då börjar problemen komma. Ja, problem finns ju redan nu eftersom idrottsminister Lena Adelsohn – Liljeroth säger att regeringen inte kommer att satsa pengar.

Har regeringen verkligen haft upp frågan på sitt bord eller är det precis lika omtvistat som det var när regeringen senast sa nej. Innan ens utredningen om ett OS i Åre-Östersund presenterats? Vart tog förresten den utredningen vägen. Vi har inte hört ett knyst om den.

Det vore inte bara kul utan nyttigt för all svensk idrott med ett OS. Men nog verkar planerna vara litet yrvakna. Det känns som svenskarna fortfarande skulle slita i vallaboden medan norrmännen redan står under startskynket. Oslo är en tuff konkurrent. Men skall vi verkligen ha tre norska vinter-OS med Sverige haft ett enda?

När Östersund förlorade mot Lillehammer så var det en TV-reporter som litet okänsligt sa till min vän och OS-vännen Sigge Bergman: *"Du får väl aldrig uppleva ett svenskt OS"*.

Jag är halvtannat decennium yngre än Sigge var den gången, men fruktar att jag heller inte får uppleva ett svenskt OS.

Thord Eric Nilsson

Svensk idrott enig om OS-utredning

Specialidrottsförbunden, SOK, RF och SHIF/SPK samlades den 24 juni i Stockholm för samråd om vinter-OS 2022 i Stockholm.

- Ett viktigt tema var förstås de tekniska och ekonomiska förutsättningarna för ett vinter-OS i Stockholm (och Åre). Signalen var tydlig att ett OS på hemmaplan skulle ge inspiration och energi till alla idrotter. Samtidigt var enigheten stor om att projektet måste vara ansvarsfullt och kunna få ett brett stöd för att vara möjligt, säger SOK:s ordförande Stefan Lindeberg.

- Nästa steg blir nu en utredning om de ekonomiska förutsättningarna för en ansökan. Den ska göras av en oberoende person och vara klar i slutet av sommaren. Om utredningen ger positiva svar går vi vidare med förankring och en fördjupad studie, fortsätter Stefan Lindeberg.

Senast 14 november ska IOK ha en anmälan från SOK om att man avser söka spelen 2022 med Stockholm som värdstad.

I mars 2014 ska en första ansökan lämna in och i juli samma år väljer IOK:s styrelse ut vilka städer som går vidare till en finalrunda.

I januari 2015 ska en fullständig ansökan lämna in med garantier för spelen och i juli 2015 fattar IOK:s session beslutet om värdstad för vinterspelen 2022. (se även redaktörens krönika)

Oslo hetaste namnet?

Oslo lär bli hetaste kandidaten för OS 2022, men även München med gamla vinter-OS-orten Garmisch är ett intressant namn. Andra intresserade nationer: Polen/Slovakien, Finland, Frankrike, Spanien, Kazakstan, Kroatien, Rumänien och Ukraina.

OS 2014 avgörs i Sotji (Ryssland), OS 2018 i Pyeong Chang (Korea)

Sex vill bli president

Sex IOK-ledamöter ställer upp i kampen om att efterträda Jacques Rogge som president för Internationella Olympiska Kommittén. De sex är Thomas Bach, Tyskland, Sergey Bubka, Ukraina, Richard Carrión, Puerto Rico, Ser Miang Ng, Singapore, Denis Oswald, Schweiz, Ching-Kuo Wu, Taiwan.

IOK kommer att välja den nye presidenten vid sessionen i Buenos Aires i september. Innan dess kommer kandidaterna att få presentera sina program vid en extra IOK-session i Lausanne 3-4 juli.

Thomas Bach är olympisk mästare 1976 i fäktning, lag. Han blev IOK-ledamot 1996 och är för närvarande vice president i IOK. Han har varit eller är medlem eller president för en mängd IOK-kommissioner. I grunden är han jurist.

Sergey Bubka har deltagit i fyra olympiska sommarspel och tog guld i stavhopp 1988 i Seoul. Han har också sex VM-guld och har fortfarande världsrekordet i stav med 6.15 meter. Han har haft en mängd uppdrag för den ukrainska regeringen. 2008 blev han invald i IOK men från 2000 var han medlem som representant för de aktiva.

Richard Carrión är IOK-ledamot sedan 1990 och i det civila arbetar han inom bankvärlden. Han är bland annat ordförande i IOK:s finanskommitté.

Ser Miang Ng valdes in i IOK 1998. Han var president i organisationskommittén för Youth Olympic Games i Singapore 2010.

Denis Oswald valdes in i IOK 1991 och är i grunden jurist. Som roddare representerade han Schweiz vid tre OS och ingick i landets bronslag i Mexico City 1968. Sedan 1989 är han ordförande i Internationella Roddförbundet. Han har under sin IOK-tid haft och har en mängd uppdrag i olika kommissioner.

Ching-Kuo Wu valdes in i IOK 1988. Han är ordförande i Internationella Basketbollförbundet sedan

OS-quiz i Norge

Veckoslutet 4-6 oktober arrangeras på Spåtind Høyfjellshotell i Norge en OS-quiz, alltså frågetävling om OS. Från norsk sida skulle man gärna vilja ha en landskamp. Hotellkostnaderna får vederbörande själva stå för.

Finns intresse så kontakta redaktören som har kontaktuppgifter.

HELSINGFORS 1952:

Ur spår, Sverige !

Om det nu var så illa att vi inbillade oss att Sveriges framgångar vid vinter- och sommar OS 1948 speglade det normala styrkeförhållandet i världen så återstod inte mycket av den världsbilden efter Oslo 1952 och de sista resterna sopades bort i Helsingfors samma år.

Den krigshärjade omvärlden repade sig häpnadsväckande snabbt under själva olympiaden, dvs fyraårsperioden mellan två olympiska spel. Inte ens våra brottare som så över-

tygande buntat ihop allt motstånd tidigare var längre självskrivna på pallen.

Öststaterna med Sovjet i spetsen hade klampat in i det internationella umgänget klädda som statister i en pjäs av Maksim Gorkij, dystra

Tecknar-Anders
Olympiska historia

som gravstenar, starka som lyftkranar och robotmässigt drillade och disciplinerade.

Det sovjetiska fotbollslandslaget Dynamo hade gett oss en viss försmak redan 1947 när de i maskinmässig stil körde över våra inhemska storheter IFK Norrköping och IFK Göteborg. Ryssarnas entré väckte ungefär samma uppmärksamhet som om vi fått besök från en annan planet, även om vi gärna ville tro att utomjordingar hade så kolossala och komiska brallor som Dynamo.

Sommarspelen i Helsingfors 1952 och vinterspelen i Squaw Valley var de två spel jag missade mellan Oslo och slutet av min yrkeskarriär. Men i Helsingfors kom jag sent omsider med på en kant.

Kom nu och hämta priset!

Det började ställas krav på att Ingemar Johansson skulle få sitt olympiska silver, och i det sammanhanget ombads jag av Ulf ”den förträfflige” Thorén att kommentera filmen från ”skandalmatchen” i hans program ”Hänt i veckan”.

Allt jag tidigare läst och hört om den matchen hade pekat på att den unge Johansson var numret närmast landsförrädare, så jag måste säga att filmen blev en rejäl överraskning. Ingemar gör nämligen ett alldeles utmärkt ringarbete! Han är rädd för stryk naturligtvis, men manövrerar sig med påfallande skicklighet riskzonen gång på gång.

Det var en bra match så längde den nu varade,

men även bland osakkunniga ringen borde det stått klart att ett anfall från Ingemars sida varit självmord. Det var ju vad kontringspecialisten, amerikanen Ed Saunders, väntade på.

”Skandalen” stod de för, de som gick i bräsch för att ingen silvermedalj skulle utdelas, att silverplatsen på pallen skulle stå tom och att ingen svensk flagga skulle hissas.

Det är emellertid sörjt för en viss jämvikt här på jorden, och sju år senare står ”fegisen” Ingemar Johansson som världsmästare i tungviktsboxning. Tala om revansch, och detta utan att egentligen ha inkasserat någon allvarligare träff på vägen.

Ingemar Johanssons boxning byggde på distansskytte. Närkamp existerade inte och var detsamma som clinch eller låsning om man så vill, och hans omskrivna höger innehöll en alldeles extra laddning. Man kan faktiskt tala om en tredje arm. Jag har senare bara sett något liknande hos en boxare, nämligen

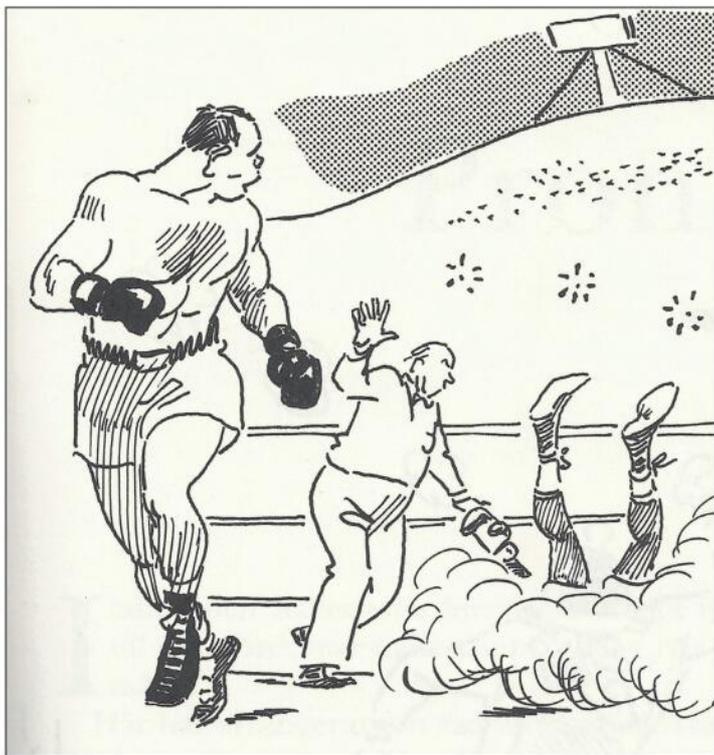
Kubas trefaldige OS-guldmedaljör Teofilo Stevenson.

Kuriöst nog kom Ingemar att ta VM-titeln från Helsingforsturneringens stora sensation Floyd Patterson, som då höll till i mellanviktsklassen. Floyd blev senare historisk genom att bli den förste som tog tillbaka tungviktstiteln och därmed utplåna det gamla talesättet ”They never come back”

Kanske kunde Floyds regeringstid på tungviktstronen ha varit längre om han använt litet av Ingemars Helsingforstaktik mot Sonny Liston. I stället för att hålla sig undan i 5-6 ronder och trötta ut bjässen Liston, som var ovan så långa matcher gick Floyd till angrepp, vilket var katastrof direkt.

Floyd och Liston möttes två gånger och matcherna varade sammanlagt i två och en halv minut.

Ingemar Johansson, eller Ingo som han kallades, var ett utmärkt tecknarobjekt och hans utseende förändrades heller inte så drastiskt som annars är ganska vanligt inom branschen. Här ser vi honom som amatör med polisonger, som ett tag gav honom smeknamnet ”Polisongjohan från Götet” och på andra bilden och på andra teckningen som proffs.

Drygt trettio år och fyrtio kilo senare fick Ingemar sin olympiska silvermedalj vid en ceremoni på Åbyfältets travbana. Det fanns nog en och annan av den yngre generationen i publiken som undrade vad det var frågan om när den överviktige killen som brukade springa Stockholm Maraton stod på podiet.

Så kan det gå.

SUNE SYLVÉN:

Thomas Bach kan bli den som efterträder Jacques Rogge

Europa kommer förmodligen att leda IOK även i fortsättningen. I september avgår belgaren Jacques Rogge och många tecken tyder på att Tysklands Thomas Bach får det mycket inflytelserika uppdraget.

Presidenter, premiärministrar, drottningar och kungar brukar ju buga och darra inför den man, som har så mycket att säga till om, när olympiska värdstäder ska utses. Och pengarna rullar i alla riktningar.

IOK är en oberäknelig församling, som dock gärna håller på traditionerna. En sådan verkar vara att presidenten ska komma från Europa. Fransmannen Pierre de Coubertin efterträddes av belgaren Henri Baillet-Latour, som ersattes av svensken Sigfrid Edström. Så ett amerikanskt mellanspel med Avery Brundage, men därefter har irländaren Lord Killanin, spanjoren Juan Antonio Samaranch och belgaren Rogge med olika temperament styrt IOK.

I jämförelse den utomeuropeiska kandidatskara som hittills presenterats (en puertorican, en taiwanes och en singaporean) verkar Bach mycket stark. Intressantare är förmodligen den ukrainske rekordstävhopparen Sergej Bubkas kandidatur, men kan ett superkänt namn slå ut en person som sedan länge varit inne i systemet?

Blandad tysk OS-historia

Ett val av Thomas Bach skulle vara intressant, inte minst med tanke på historien.

Tysklands förhållande till IOK och den olympiska rörelsen har ju inte alltid varit det bästa. Visserligen hade landet tidigt en mycket stark idrottsrörelse, men betoningen låg väldigt länge på Turnen, dvs massuppvisningar i gymnastik. Många tyska idrottsledare tyckte inte om den anglo-sachiska tävlingsformen, ett synsätt som ju delades av den svenska Lingrörelsen, även om Victor Balck såg till att svensk idrott fick en modern inriktning.

Trots det inre motståndet plockade tyska idrottsmän hem många medaljer i de första spelen, men man

Tysken Thomas Bach favorit bland många kandidater till att bli IOC-president efter Jacques Rogge (Foto: Wikipedia)

släpade klart efter de riktigt stora nationerna. Likväl ville man arrangera OS redan 1912, men den tyska kandidaturen utmanövrerades av Sverige genom idrottsfader Victor Balck.

Som kompensation utlovades att 1916 års spel skulle placeras i Berlin. Stora förberedelser gjordes, bland annat invigde Kaiser Wilhelm ett nytt stort stadion, Deutsches Stadion, med plats för 30.000 åskådare, i Berlin den 8 juni 1913. Avsikten var att prestera de flottaste spelen ditills.

Notan skulle bli dyr men så sent som i maj 1914 avvisade den tyska riksdagen ett olympiskt anslagsförslag. Efter nya debatter gavs ett rejält OS-stöd på 200.000 riksmark. Och sedan kom näringslivet i gång, spelen var ekonomiskt i hamn.

Förspelen i maj 1914 lockade stora åskådarskaror. Den 28 juni pågick en skyttetävling i Berlin. Samma dag föll det ödesdigra skottet i Sarajevo. Ett ironiskt sammanträffande.

När så det första världskriget bröt ut insåg de flesta

att endast ett kort krig kunde rädda spelen kvar i Berlin. Utdragna stridigheter skulle innebära stora problem. En engelsk olympisk ledare skrev 1915 att nog var ett brittiskt team på väg till Berlin, men snarare i militära uniformer än i idrottsliga. Marschkängor i stället för gymnastiskor.

När så tyska trupper använde gas vid slaget vid Ypres ökade det mot OS negativa opinionstrycket och vid halvårskiftet 1915 beslöt IOK att ställa in spelen 1916.

Efter kriget och fredsförhandlingarna var Tyskland paria i Europa. Inför spelen i Antwerpen 1920 gick inbjudan inte ut till någon av de så kallade ”angriparsstaterna” Tyskland, Österrike, Ungern, Bulgarien och Turkiet. Ännu har dock inte historieforskningen riktigt kunnat utröna vilket land som egentligen hade skulden till krigsutbrottet. Segraren skriver historien.

Ännu 1924 i Paris ansågs det olämpligt med tyskt deltagande, så comebacken dröjde till Amsterdam 1928. Där gick det bra för tyskarna, som blev tvåa i nationsstriden efter USA. Fyra år senare, mitt under depressionen, gjorde den lilla tyska truppen ett svagt intryck i Los Angeles.

Då hade landet redan tilldelats 1936 års spel som skulle gå i Berlin. När beslutet fattades genom poströstning 1931 var Tyskland ännu en demokrati, om än vacklande.

Osäkerhet inför 1936

Efter det nazistiska maktövertagandet 1933 syntes det olympiska projektet osäkert, eftersom Hitler och hans hantlangare i princip avskydde den i deras tycke förvekligade moderna tävlingsidrotten. Men propagandaminister Joseph Goebbels insåg snabbt PR-möjligheterna och när Hitler instämde började en miljonrullning. Spelen 1936 blev en stor framgång organisatoriskt, bländande skicklig in i många smådetaljer och med en hel del nyskapande ting. De sedan 1933 pågående allt grymmare judeförföljelserna inställdes tillfälligt eller gömdes undan och förbluffande många naiva internationella observatörer svalde detta ohyggliga hyckleri. Visserligen stal den fenomenale Jesse Owens stora delar av den idrottsliga nazishowen, men för Hitler blev spelen en stor PR-framgång. Skarpa utomstående kritiker fanns, men större delen av omvärlden fördes fullständigt bakom ljuset. Eller lät sig bli lurade. Uppenbara lögner svaldes av IOK, vars främsta huvuduppgift sågs som att spelen skulle genomföras, även om delar

av den tyska befolkningen för mycket illa. Spelet var cyniskt.

Den skräck för den tyska frammarschen som fanns i främst Europa dämpades förmodligen när Tyskland nu lyckades framställa sig som en någorlunda fridsam, idrottsälskande och välmenande nation. Kritiken utifrån dämpades och Tyskland kunde fortsätta den upprustning som inom några år ledde till det andra världskriget.

Tyskland utersluten från OS

Efter det andra världskriget uteslöts Tyskland (liksom Japan) från spelen i London 1948. Italien fick däremot vara med, trots alliansen mellan Hitler och Mussolini.

1952 gjorde så Tyskland olympisk comeback, samtidigt som den politiska frågan om de två staterna förblev olöst. Under några spel hade Tyskland engemensamtrupp, men från 1968 tävlade DDR och Västtyskland separat, med magnifika framgångar för framför allt DDR. (Dopingproblemet kan inte behandlas här).

1992 hade muren fallit och Tyskland kunde åter tävla i samlad trupp.

Ett särskilt kapitel i den tyska OS-historien är förstas München 1972, då båda Västtyskland och DDR tog massor av medaljer med den östra rikshalvan som den duktigaste.

Spelen var tänkta att bli en absolut motsats till den ruggiga militära disciplinens Berlin 1936. Därför var atmosfären extrem vänlig i början, folk och press fick gå ungefär hur de ville under snälla vaktens milda övervakning.

Så kom terroristattacken mot Israels förläggning, som kunde ha stoppat alla olympiska projekt. Spelen i München kom i gång igen, men för all framtid förändrades förutsättningarna för toppidrotten.

Thomas Bach var 19 år och en duktig florettfäktare, men var inte med i München 1972. Fyra år senare var han med i det tyska lag som tog guld i Montreal. Om Thomas Bach blir vald blir han den idrottsligt mest meriterade av olympiska presidenter.

Om nu det skulle ha någon betydelse i vår byråkratiska tid.

PS. Läser i Verdens Gang att Norge närmar sig den totala enighet som krävs för att kunna söka vinter-OS 2022. I Sverige har grälet väl bara börjat. DS.

Curlingens Håkan Sundström

ny bas i SOF med nytt namn

En man med stark curlingbakgrund tog över klubban från en vän av Superettanlaget Degerfors vid SOF:s årsmöte i Tranebergsstugan torsdagen den 7 mars.

Tack för dina år, Tomas Persson.

Och välkommen, Håkan Sundström.

– Håkan är kunnig och en bra sammanhållande kraft på träffar, sa mötesordförande Anders Borgström när han beskrev Sundström.

Han var generalsekreterare i Svenska Curlingförbundet i inte mindre än 30 år och har även erfarenheter från journalistyrket.

Två av tre styrelseledamöter som stod i tur att avgå omvaldes, Bengt Ekstedt och Börje Larsson. Örjan Westberg ersattes av Bengt Skött, känd från Radiosporten.

Skött reste sig upp och meddelade att han i sitt journalistiska arbete gjorde OS-debut i vinterspelen 1992 och att hans första sommarspel var 1996.

– Mitt största OS-minne? Det är Bolt. Och mitt sämsta? Det är kulstötningen i grekiska Olympia 2004 då båda segrarna visade sig ha varit dopade, sa SOF:s nye sekreterare.

Påpekars ska att Thord Eric Nilsson, Äcke Ohlsson och Tommy Wahlsten har ett år kvar på sina mandat.

Det blev omval av Birger Fälth som revisor och valberedningen fick två Mats, Taxén och Bergman med den förstnämnde som sammankallande.

”Tänker på återväxten”

För andra gången på ett årsmöte togs frågan om föreningens namn upp. Tomas Persson motiverade styrelsens förslag Sveriges Olympiahistorikers och Olympiavänners Förening, fortfarande förkortat SOF, med:

– Vi tänker på återväxten och tycker inte namnet är för långt.

Han betonade att namnet måste konfirmeras på två möten för att bli gällande.

Ture Widlund replikerade snabbt och yrkade på avslag av motionen utan diskussion. Thure Petersson och Birger Fälth tyckte att det föreslagna namnet är för långt och ville också ha avslag.

– Är det ingen stor sak? Det är en stor sak, vidhöll hedersordförande Widlund när andra kunde tänka sig det nya namnet.

En av dem var Carl-Erik Asplund som sa:

– Jag har inte lidit av att den historiska aspekten funnits i namnet men jag har hört att vissa tycker att det låter pretentiöst och det gäller nog att tänka annorlunda idag än igår. Det föreslagna tillägget i namnet utgör ingen skada för föreningen.

Avvakta, tyckte Ove

Ove Karlsson, en av SOF:s elva grundare, ansåg att det är optimistiskt tro att vi ska kunna locka människor som är 40 år och yngre till föreningen. Han tyckte att föreningen kunde avvakta.

Widlund bekände att en viss nostalgi finns och tyckte att det uppkomna namnförslaget verkade vara en tillfällig nyck hos styrelseledamöterna.

Efter några minuters debatt begärde Thure Petersson votering. Widlund ville ha slutan omröstning, men fick inte igenom sin begäran eftersom Tomas Persson påpekade att sådan gäller enbart vid personval.

Det blev öppen röstning som gav följande resultat:

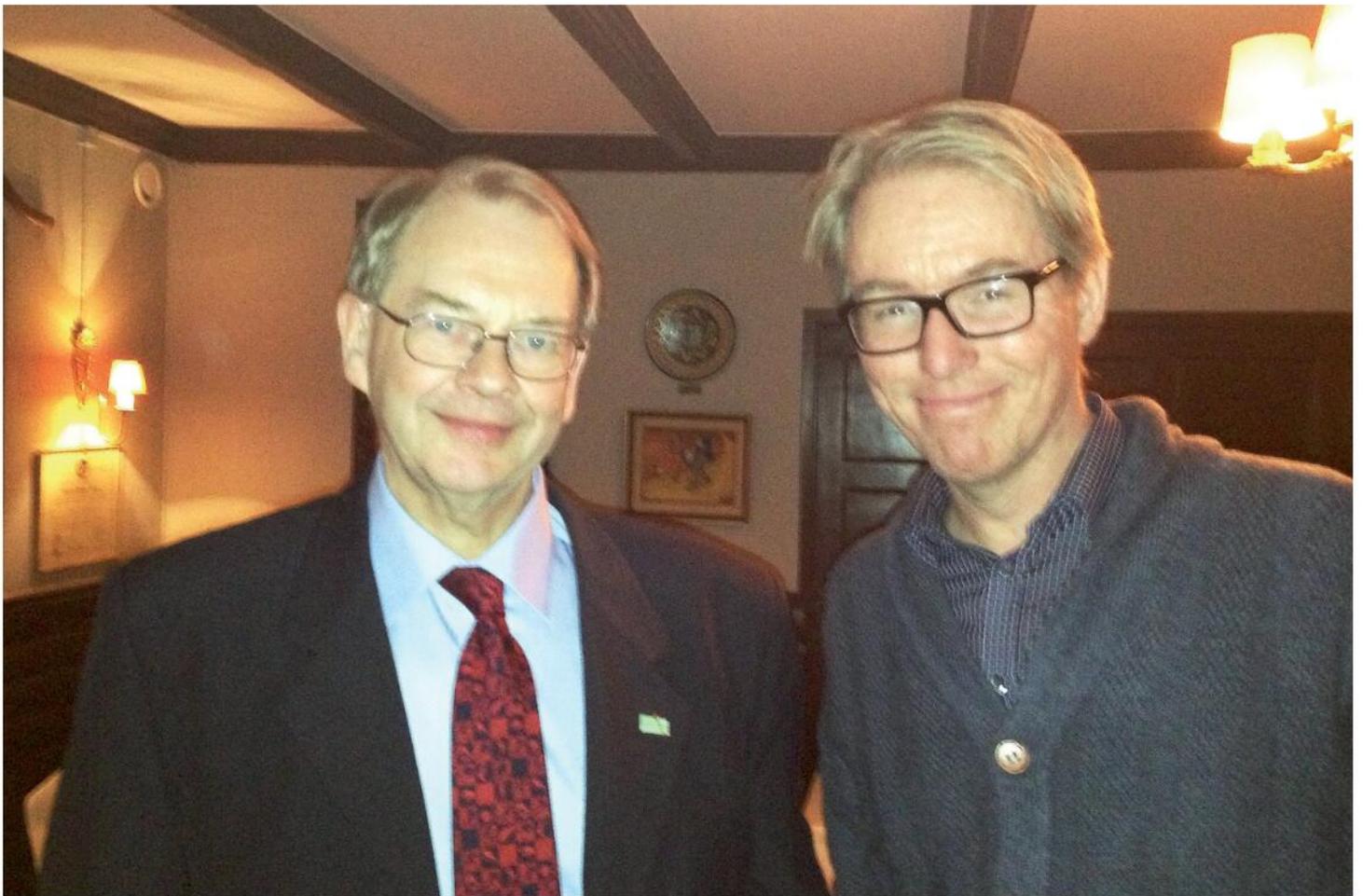
27 för styrelsens förslag, 13 för Ture Widlunds motförslag.

Alltså:

Sveriges Olympiahistorikers och Olympiavänners Förening.

Inga ärenden hade anmälts av någon medlem, därför kunde Anders Borgström med ett sista klubbslag förklara årsmötet över efter en timme och tio minuter.

Örjan Westberg

Styrelsens två nya, ordföranden Håkan Sundström och sekreteraren Bengt Skött.

En del av årsmötesdeltagarna vid middagsbordet på Tranebergsstugan. Foto: Tommy Wahlsten

Fotbollen, Brasilien och Lars-Gunnar är nummer ett för Håkan Sandblad

Han är 70 år och har hållit sextioalet föredrag sedan han blev pensionär, han har tillgång till en bank om 300 radioinslag och han är en hängiven lyssnare på radiosporten och älskar att bli förd från match till match och få rapporter.

För SOF-gästen Håkan Sandblad är fotbollen nummer ett.

Mathuggets BK

– Jag har varit ledare i 30 år i Masthuggets BK och ordförande i ett flertal av dessa, säger göteborgaren som inte har någon omedelbar tanke att sluta i klubben som har sitt A-lag i division 6.

Minst varann dag uppdaterar han den hemsida han varit ansvarig för i 13 år.

Så till årsmöteskvällen med SOF och Sandblads 15 radioinslag.

Det började med Putte Kock, fortsatte med Stefan Holm, Ulrich Salchow, ”Knatten” Lindberg, Anders Ahlgren, en radiopjäs med olympiasegrarna 1912 och Eric Lemmings spjutvärldsrekord, en fejkad intervju med Arne Borg från 1928 som gjordes i samband med OS 1936, 91-åriga Bianca Wallin som pratade om pappa Davids guldmedalj i måleri 1932, Sven Jerrings ”Japaner, japaner” från 1936, Anders Gärderud som kommenterar OS-hinderloppet 1948 då Sverige tog trippeln och sitt eget OS-guldlopp 1976, Jane Cederqvists guld 1960, Gunnar Larssons guld i medley

1972, Jan-Ove Waldners guld 1992, Stefan Holms berättelse om hur det är att tävla mot hästar och slutligen Bernt Johansson cykelguld i Montreal 1976.

Holm mot en häst

– Grunden i Holminslaget utgörs av ett program som gjordes med honom inför OS i Aten 2004. I Paris-OS 1900 fanns längd och höjd för hästar med och plötsligt säger Stefan att han hade fått stryk mot en häst.

2.20 över en vanlig ribba räckte inte för Holm, påpekar Sandlund.

– I Paris tog segrande häst 1.85 och segerhoppet i längd var 6.10.

Föredragshållaren Håkan Sandblad tillsammans med SOF:s avgående ordförande Tomas Persson.

Foto: Örjan Westberg

Det gjordes tre program med Stefan Holm på vårvintern 2004 och Håkan Sandblad minns vad som sas: "Vinner du i Atén får det bli ett fjärde".

Det blev ett fjärde program om en timme.

– Passande nog sändes det samma dag som han tilldelades Dagbladsguldet och jag minns att Stefan blev nervös bara av att lyssna på referatet från sitt 2.34-hopp. "Ja, man vet ju aldrig hur det ska gå", förklarade han.

Minuterna senare i Atén seglade Stefan Holm över 2.36.

– Radion är bra på att skildra vad som sker. Jag har ägnat hela mitt liv åt det forumet. Jag jobbade i 38 år och hade lyssnat i många år dessförinnan, säger Sandblad.

11-årig referent

Redan som elvaåring debuterade han skriftligen i Handelstidningen där pappan arbetade.

– Jag lämnade en text om ett skärgårdsmästerskap i friidrott och hade skrivit kort, men så var det en farbror som gick in och fantiserade och förlängde texten.

Så småningom, 1970, blev Håkan Sandblad frilansare på radion.

En anställning kom 1988.

– Men det gjorde egentligen ingen skillnad för mig, jag hade ju ändå varit starkt knuten till radion. Först de sista sex-sju radioåren kom jag att ägna mig åt det jag intresserar mig för idag.

Han hade arbetsplatsen i Göteborg men lånades ut på slutet ut till Stockholm.

Håkan Sandblad ledde en radiofrågesport, Hör och häpna, som sändes 102 gånger.

– Claes Eriksson var storstjärnan i serien, betonar Sandblad.

I sportens värld är rankinglistor vanliga, därför ber vi honom lämna sin topp 3 – som ser ut som följer:

- 1) "Snoddas" när han sjöng i Karusellen 1952.
- 2) "Japaner, japaner" med Sven Jerring.
- 3) Evert Taube i en inspelning från 1949.

"Snoddas" populärast

Då hade Håkan hunnit ändra sig en gång. Först placerade han Jerring överst men så erinrade han

sig tjugningen kring Gösta "Snoddas" Nordgren:

– "Snoddas" svarade Hyland med respekt och det blev fem och en halv minuter som är alldeles enastående. Dagen efter spelade han centerhalv i Bollnäs GIF mot Hammarby på Stadion och Bollnäs vann med 3–2.

Jerrings japaner är välbekanta för SOF:s äldre medlemmar, vad har du att säga om Taube?

– SF-journalens Gunnar Skoglund besökte Taube och fick vara med i skapelseprocessen av Pierina, Blå anemonerna. En underbar föreställning.

Håkan Sandblad gissar att programmet om "Snoddas" är det människor uppskattat mest, "Snoddas" har gått hem hos pensionärer och Sandblads känsla är att en bra bit över 50 procent har hört honom.

Håller vi oss till sporten säger sig Sandblad kunna plocka fram minst 20 referat av hög klass.

Någon favorit här?

– Lars-Gunnar Björklund! Ta bara hans referat när Bernt Johansson vann i Montreal. Lars-Gunnar beundrade jag storligen, han höll jag alltid högst. Jag gjorde också ett program om honom.

Vad tycker du om radiosporten idag?

– Lysande! Häromdagen (13 juni) var det ett starkt referat från friidrotten i Oslo. Det finns många duktiga medarbetare och jag känner två av dem väl, Dagge Malmqvist och Christian Olsson.

Högmässa?

Håkan Sandblad säger sig ha gjort allt i radio utom ett fotbollsreferat och en högmässa.

Fotbollsreferatet borde kittla för en man som blev Brasilienfrälst när han såg tre VM-matcher med laget 1958.

Och intresset för Brasilien finns kvar. Sonen Torbjörns fru är brasilianska, Raquel, med vilken han har två barn, Lovisa, två år, och Joakim, ett och ett halvt.

När Håkan satt och följde matchen i Confederations Cup mellan Brasilien och Mexiko på TV var Torbjörn på plats i Brasilia.

– Han är frilansare och gör en del inslag för Radiosporten, säger Håkan Sandblad.

Fotbollsmänniskan, som han kallar sig själv.

Örjan Westberg

Fem OS för Torgny Mogren

Men det är hans VM vi minns

Torgny Mogren fick göra fem OS utan att få till någon riktig individuell fullträff. Antalet VM var visserligen sju, men utdelningen där ändå enormt mycket bättre. Två guld, två silver och två brons. Torgny fyller 50 år den 26 juli (se sidan 18).

Som stafettslutman var han suverän med två VM-guld samt OS-guldet i Calgary. Men man minns ett bakslag i Albertville 1992, trots en stark slutsträcka. Han jagade Finlands Jari Isometsä, åkte ifatt honom men förlorade i spurten. Finland tog bronset. Då var Torgny sträckt två efter Dählie, men före Mühlegg (!) och Isometsä.

- Min enda taktiska miss i stafetter. Jag lät Isometsä ligga bakom mig och bara lura fram till spurten, säger Torgny då jag pratar med honom i telefon.

Torgny bor numera i Mora och är den enda av Åsarnas tre stora som inte stannat i den lilla jämtländska byn. Thomas Wassberg och Janne Ottosson har rotat sig.

Men för Molle väntade efter karriären en anställning hos FM Matsson.

Femmilguldet i Falun 1993 gav Torgny bragdguldet. Foto: Kjell Bollnert, ÖP

Han kommer annars från Hällefors, som ligger i Västmanland. Åsarna IK blev det under studietiden i Järpen.

Man kan frestas tro att Torgny, liksom många andra, drabbades av den olympiska darren och därför missade medaljerna.

- Nej, så var det inte alls. Men det hade nog gått troll i det där med OS. Antingen blev jag sjuk eller så strulade det med skidorna.

Ett exempel på det sistnämnda var OS i Albertville, som kom mellan 5-milsgulden i VM 1991 och 1993:

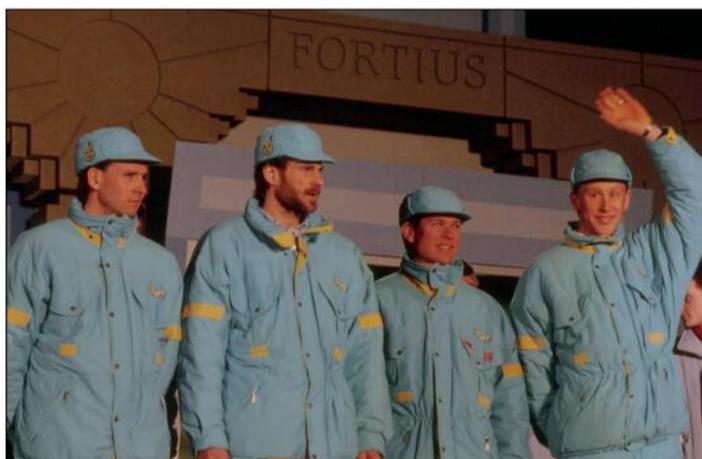
- Jag var i så bra form att jag borde ha vunnit även i OS. Men det var något fel med strukturen under skidorna för oss alla svenskar. Jag blev på första milen ifattåkt av segraren Björn Dählie som såg hur illa ställt det var. Han föreslog växeldragning, att jag skulle dra uppför och han på det mera lättåkt. Men så går det förstås inte köra en femmil, förklarar Molle

I jaktstarten blev han femma, hans bästa OS-placering. Tyvärr gjorde vallningsmissen på inledande 10 km att han missade medalj. I skejten var det bara segrande Björn Dählie som åkte fortare.

I sitt första OS, 1984, hade Molle inte ens fyllt 21 och både 1994 och 1998 blev han sjuk under spelen.

I VM var det annorlunda med medalj redan 1987, dubbla silver 1989, guld och brons 1991 och så guldet i Falun 1993.

- Jag hade nog klarat guldet på femmilen även 1989 om jag inte tvingats åka till Helsingfors kvällen innan eftersom man strulat med mitt dopingprov, säger Molle, som den gången blev tvåa efter Gunde Svan. Två år senare var rollerna de ombytta.

Guldkvartetten som satte ryssarna på plats i Calgary Torgny Mogren, Thomas Wassberg, Janne Ottosson och Gunde Svan. Foto: TEN

Thord Eric Nilsson

Den olympiska familjen

Tommy Wahlsten

JUBILARER TREDJE KVARTALET 2013

3 juli fyller Charlott "Lotta" Sollander i Alsen 60 år. Lotta föddes på Frösön 1963 och tävlade

för Östersund-Frösös SLK när hon var med i Sapporo 1972. I inledande störtloppet kom hon på plats 31 på tiden 1.42,97 i den 2110 m långa banan med fallhöjden 534 m. Vann gjorde Nadig från Schweiz på 1.36,68. Nadig vann även storslalom där Lotta tvingades bryta efter fall mitt i banan och i

slalom bröt både Lotta, Nadig och 21 andra åkare. Vann den tävlingen gjorde Cochran, USA. Lotta var ensam alpin dam i truppen till Sapporo och föreslog då själv att man skulle skicka hennes syrra Lena i stället för prästens trupp. Lottas pappa Stig Sollander (född 1926) var med i tre OS, 1948-56, och tog brons i slalom i Cortina 1956. Lottas son Bobo spelar fotboll i Östersunds FK:s lag i superettan.

7 juli fyller Inger Thorngren (nu gift Höglund) i Mellösa 70 år. Inger föddes i Uppsala 1943 och tävlade där för Upsala SS när hon var med i simning i Rom 1960. På 100 m fritt gick Inger vidare från försöksheat (1.06,1) där hon mötte blivande guldmaljören Dawn Fraser från Australien som vann heatet på 1.02,1. I semifinalen förbättrade Inger tiden till 1.05,4 i kamp med bl a heatsegraren och silvervinnaren Chris von Saltza, USA. På 4x100 m fritt kom Sverige 6:a i finalen på 4.25,1 och slog där Italien och Sovjet. Efter Inger på startsträckan simmade Karin och Kristina Larsson samt Bibbi Segerström. Vann gjorde USA på världsrekordtiden 4.08,9.

9 juli fyller Mats Lindqvist i Påarp 50 år. Mats

född i Helsingborg 1963 men tävlade för Södertälje AK när han var med i tyngdlyftning i två OS, 1988 och 1992. I Seoul kom han 14:e (av 25) i mellanvikt (-75 kg) med resultatet 315 kg (ryck 140+ stöt 175). Vann gjorde bulgaren Gidikov på nytt olympiskt rekord, 375 kg (167,5+207,5). I Barcelona kom Mats 24:a i samma klass på 312,5 kg (142,5+170). Guldet denna gång till moldaviern Kasapu (EUN) på 357,5 (155+202,5) tack vare att han var 250 gram lättare än kubanen Lara som också lyfte 357,5. Lara fick dock guldmaljalj fyra år senare då han vann i LA.

15 juli fyller Hans Tvilling i Bromma 85 år. Hans och tvillingbrodern Stig (avled 1989) föddes

i Bromma 1928 och de hette fortfarande Andersson när de var med i Tre Kronor i Oslo 1952 där svenskarna hemförde bronsmedaljen. I Cortina 1956 blev placeringen 4:a. Både hans och Stig representerade Djurgårdens IF (även i allsvenskan i fotboll) och båda spelade samtliga nio matcher vardera i OS i Oslo och gjorde också fyra mål var. I Cortina 1956 spelade Tvillingarna samtliga sju matcher och Hans gjorde två mål och Stig ett av Tre Kronors 17 mål i detta OS. Se även SOF-Bulletinen nr 1/2011 med OS-ishockeyspecial.

20 juli fyller Gerola Lindahl (nu Sturzenbecker) i Stavsnäs 70 år. Gerola föddes i Stockholm 1943 och tävlade där för GF Hammarbygymnasterna när hon var med i två OS, 1960 och 1964. I Rom kom Gerola 61:a individuellt (av 124 startande) och var med i laget som kom 11:a (här ingick nuvarande SOF-medlemmarna Lena Adler och Ewa Rydell samt Ulla Lindström, Monica Elfvin och Solveig Egman). Hopp var bästa delgrenen och där kom

Gerola 29:a. Sovjet dominerade tävlingen och vann lagguld samt belade de fyra främsta platserna i allroundtävlingen med Latynina som nr 1. I Tokyo förbättrade hon placeringarna, 53:a individuellt (av 86) och 8:a i lag. Övriga i laget var Solveig E. Ann-Marie Lambert, Ulla L., Marie Lundquist och Ewa Rydell (nu Orrensjö). Vera Caslavskaja från Tjeckoslovakien vann allroundtävlingen och Sovjet försvarade guld i lag.

23 juli fyller Marianne Berglund i Bend (Oregon, USA), 50 år. Hon föddes i Boliden 1963 och tävlade i cykel i två OS. 1984 i Los Angeles representerade hon Örebrocyklisterna och 1988 i Seoul tävlade hon för Skellefteå AIK. Hon deltog i linjeloppet och kom 25:a resp. 44:a. I LA cyklade Marianne (som vann VM i landsväg 1983) redan första tävlingsdagen den 29 juli. 46 startade i loppet över 79,2 km och 200.000 åskådare

jublade över seger för hemmanationens Connie Carpenter-Phinney i det första OS-loppet i cykel för kvinnor. Marianne besvärades av en infektion och kom 25:a, nio minuter efter segraren och knappt sju minuter efter de två bästa svenskorna Kristina Ranudd och Tuulikki Jahre (medlem i SOF) som slutade på plast 15 och 16 med samma tid som 7:an. 1988 i Seoul kom Marianne 44:a i klungan som gick i mål på samma tid som ettan Monique Knol från Nederländerna.

24 juli fyller Nils "Nicke" Johansson i Väröbacka 75 år. Han föddes i Alfredshem 1938 och spelade ishockey för MoDo AIK när han var med i två OS, 1964 och 1968. I Innsbruck tog Tre Kronor silver och i Grenoble blev placeringen 4:a. "Nicke", i tröja med nr 3 på ryggen, spelade samtliga åtta matcher 1964 i backpar ihop med Gert Blomé och gjorde ett mål i matchen mot USA (vinst 7-4). 1968 spelade han i tröja nr 6 samtliga sju matcher (3 matcher i backpar med nr 4 Roland Stoltz, tre med nr 5 Bert-Ola Nordlander - se nedan 12 augusti) och en match med nr 8 Arne Carlsson).

24 juli fyller Christina Wahlberg (nu Bilby) i Stockholm 70 år. Hon föddes i Bromma 1943 och tävlade för Djurgårdens IF när hon var med i florettfäktningen i Tokyo 1964. Christina förlorade i första omgången mot blivande

segraren, vänsterhandsfäktande ungerskan Ildiko Rejtö vann men vann mot bl a mot blivande tvåan Helga Mees från Västtyskland. Dock räckte inte tre segrar till avancemang utan blev oplacerad efter att ha förlorat omfäktning mot Rousselet från Frankrike. Kerstin Palm var med i samma tävling och avancerade till andra omgången efter seger över bland andra juniorvärldsmästaren Brigitte Garpais från Frankrike.

24 juli fyller Eva-Karin Oscarsson-Göthberg i Kolbäck 60 år. Hon föddes i Stockholm 1953 men tävlade för Skurups RF när hon på hästen Lille Claus var med i dressyr tävlingen i Barcelona 1992. Individuellt kom ekipaget 35:a och i lagtävlingen där Sverige överraskade med att bli 4:a ingick också Ann Behrenfors/Leroy, Tinne Wilhelmsson/Caprice och Annica Westerberg/Taktik. Tyskland vann lagtävlingen överlägset och individuellt tog man alla medaljer med Nicole Uphoff på Rembrandt i topp.

26 juli fyller Torgny Mogren i Mora 50 år. Torgny föddes 1963 i Hällefors och har varit med i fem raka olympiska spel 1984-1998 på skidor. Han representerade klubbmässigt Åsarna IK i samtliga. Han har sammanlagt gjort 13 OS-strarter varav två i stafett där han var med om klara guld till Sverige i Calgary 1988. I Albertville 1992 kom stafettlaget 4:a (Torgny tog in 21 sekunder på Finlands Isometsä men förlorade i spurten om bronset). Individuellt var bästa placeringen 5:a på jaktstarten (6,1 sekunder från brons) 1992 där han också kom 9:a på 10 km och 12:a på 50 km. 1984 i Sarajevo kom han som 20-åring 22:a på 15 km (loppet som Gunde Svan vann) och 23:a på 30 km i sin andra tremil i karriären (Gunde kom 3:a, 11 sekunder efter Zimjatov, Sovjet). I Calgary blev placeringarna, förutom då guld i stafetten, 24:a på 15 km, 11:a på 30 km och 28:e på 50 km. Som 30-åring i Lillehammer blev placeringarna för Torgny ungefär som i OS-debuten 10 år tidigare, 27:a på 10 km och 24:a på 30 km. 1998 i Nagano avslutade Torgny sin OS-karriär med att köra 50 km men han drabbades som flera av de svenska skidåkarna av ett japanskt virus med symtom feber, huvudvärk, ont i kroppen och hosta och därför fick en kraftlös Torgny nöja sig med sin sämsta OS-placering, 34:a – 12 minuter och 20 sekunder efter segrande Björn Dählie som i sin tur var åtta sekunder före Niklas Jonsson – som där tog Sveriges första längdskidmedalj sedan 1992

Sapporo). Bert-Ola spelade med i samtliga matcher under sina fyra OS utom första kvalmatchen 1972 mot Jugoslavien (8-1). Mål gjorde han 1964 i segermatchen, 12-0, mot Schweiz (2 st) samt ett i matchen mot Västtyskland 1968 (5-4). Över hälften av matcherna (14 st) spelade han i backpar ihop med Roland Stoltz. De övriga med Lars-Erik Sjöberg (4), Thommie Bergman (4), Nicke Johansson (3), Kenneth Ekman (1) och Hasse Svedberg (1).

16 augusti fyller Christer Jönsson i Helsingborg 70 år. Han föddes där 1943 men tävlade för KFUM:s GA i Stockholm när han var med i gymnastik i Mexico City 1968. Placeringen blev 47:a (av 117 startande) med poängen 108,70 i allroundtävlingen i Auditorium National som var fyllt till bristningsgränsen med 14.000 åskådare varje kväll. Japanen Kato var 12-kampen på 115,90. De övriga svenskarna var Finn Johannesson (72:a på 106,40) och Evert Lindgren (76:a på 105,65). Christers delplaceringar var, i fristående 46:a, bygelhäst-85:a, ringar-51:a, hopp-30:e, barr-38:a och räck-21:a.

17 augusti fyller Lars-Erik Gustafsson i Skärholmen 75 år. Han föddes i Visby 1938 och tävlade för Mälardalens IK i Stockholm när han var med i Tokyo 1964 på 3000 m hinder. Via ett sensationellt bra försöksheat där Lars-Erik kom 2:a på 8.34,2, nytt svenskt och nordiskt rekord, gick Lars-Erik till final där han kom 8:a på 8.41,8. Belgaren Gaston Roelants vann på 8.30,2 före britten Maurice Herriott på 8.32,4 – samme Herriott som besegrade Lars-Erik med 1,2 sekunder i försöksheatet.

26 augusti fyller Ulf Sundelin i Lysekil 70 år. Ulf föddes i Nacka 1943 och tävlade i segling

för KSSS i Stockholm när han var med i två OS, 1968 och 1972. 1968 i seglingarna i vatten utanför Acapulco vann han tillsammans med sina yngre bröder Peter (f. 1947) och Jörgen (f. 1945 och ordinarie rorsman, men de delade tidvis på sysslan) guld i 5,5- metersklassen. I specialritade och splitternya båten Wasa IV (med nr S 51 på seglen) – bekostad av konsortiet Wallenberg/Salén vann de guld överlägset efter serien 4-1-1-1-5-1-1 i de sju racen.

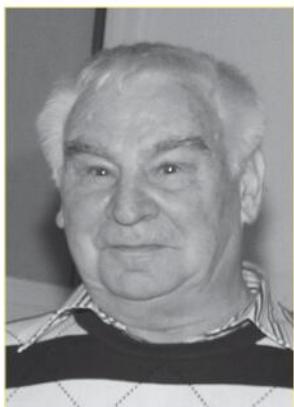
Då det var senaste gången 5,5-an var med i OS fick bröderna byta till Drakbåt i OS-seglingarna utanför Kiel 1972. Med den ojämna serien 3-20-3-16-13-9 i varmt väder med lätta brisar blev slutplaceringen 6:a. Australien vann före Östtyskland. Kusinen Stefan Sundelin (1936-2003) var med och seglade i solingklassen 1976 på Lake Ontario tillsammans med Peter och Jörgen och de kom 9:a.

27 augusti fyller Johan Schåltz, bosatt i Schweiz, 60 år. Johan föddes i Stockholm 1953 och tävlade där för Stockholmspolisens IF i judo när han var med i Montreal 1976. Han var med i två tävlingar, dels i lätt tungvikt (-93 kg) där Johan hade merit som EM-femman och dels i öppen klass men blev oplacerad i båda. Han förlorade i sin tredje match mot blivande bronsmedaljören schweizaren Röhrlisberger (koka efter 6 min) som han besegrat i EM drygt två månader tidigare och i öppna klassen blev österrikaren Klaus Wallas för svår i andra omgången. Vinster dock mot Pollak, Österrike (ippon 3.06) och Comri, Panama (waza-ari par 6.00) och Chandri, Puerto Rico (koka).

31 augusti fyller Stig Käll i Stockholm 75 år. Han föddes där 1938 och tävlade där för Vikingarnas SS i segling när han var med i Tokyo-OS 1964 i klassen Flying Dutchman tillsammans med lillebror Lars (1933-2009). Placeringen blev 18:e i båten Hayama men bröderna fick många belöningar mer värda än någon olympisk medalj när de i 15 sekundmeters vind bortsåg från alla placeringschanser och räddade den australiensiske gästen Winter från att drunkna i segelvattnet utanför Enoshima. Winters båt Diablo flöt långt bort med kölen uppåt och rorsmannen Dawe försökte där ensam få båten på rätt köl. Winter lämnades av och bröderna Käll kunde segla vidare och blev trots detta 12:a den dagen. Vann gjorde Nya Zeelands med Wells och Pedersen i båten Pandora.

31 augusti fyller Kurt Elmgren i Växjö 70 år. Kurt föddes 1943 i Hovmantorp och brottades för BK Enig i Växjö när han var med i München 1972 i fristilens lätta mellanvikt (-82 kg). Kurt började bra med två segrar mot afghanen Dastageer, fall 3,41 och kubanen Lara på poäng innan han felaktigt (?) blev diskad för passivitet efter 8.44 – endast 16 sekunder före matchslut mot blivande segraren Tediavilij, Sovjet. Sedan hjälpte inte poängseger i 4:e omgången mot Artag från Mongoliet men facit blev i alla fall en fin 7:e plats.

2 september fyller Jupp Ripfel i Djurhamn 75 år. Jupp, eller Josef som han döptes till, är född i Nesselwang i delstaten Bayern i Tyskland men kom till Sverige i början av 60-talet då han tävlade

på cykel för Djurgårdens IF och CK Champion och med en explosiv spurt vann han många tävlingar. 1968 representerade han CK Falken, Stockholm, när han var med i OS i Mexico City. I konkurrensen med Fåglumbröderna fick Jupp inte köra landsvägsloppet utan han fick göra sin OS-start i banloppet 1.000 meter. "Juppen" kom 22:a av 32 startande på tiden 1.08,65. Vann gjorde fransmannen Pierre Trentin på 1.03,91. Jupp är medlem i SOF och flitig besökare av SOF:s medlemsmöten. Se även 10 september/Björn Johansson nedan och SFS-Bulletinen nr 2/2011 med cykelspecial.

4 september fyller Erik Ahldén i Stockholm 90 år. Erik föddes i Ramsjö 1923 och han tävlade för Bellevue IK i Stockholm när han var med på 5.000

meter i London 1948. Erik, med 224 på nummerlappen, kom på en fin 4:e plats på tiden 14.28,6 i ett lopp som löptes på "träskliknande" kolstybbsbana.

Iförsöksheatet besegrade Erik tjecken Emil Zatopek, 14.32,2 mot 14.32,4, men i finalen blev belgaren Gaston

Reiff (14.17,6), Zatopek och Slijkhuis, Holland (14.26,8) för svåra. Efter sina ktiva tid har driftige Erik i många år varit ledare på förbunds nivå och i Stora Grabbar.

4 september fyller Maria Brandin i Kungälv 50 år. Maria föddes där 1963 och tävlade i rodd för Kungälv's RK när hon var med i fyra raka OS, 1988-2000. I Seoul tävlade hon i dubbelsculler tillsammans med Carina Gustavsson och de tog den bästa svenska roddplaceringen 1988 genom att komma 8:a (2:a i B-final). 1992 i Barcelona tävlade Maria i singelsculler och efter fina insatser i försök och semifinal fanns medaljhopp men orken räckte "bara" till en 5:e-plats, Sveriges enda poängplats

i rodd detta OS. 1996 i Atlanta upprepades scenariot. Maria, som vunnit VM 1995, var en av favoriterna och förhoppningarna på medalj var efter försök och semifinal stora. I finalen kom en besviken Maria på plats 4, drygt fem sekunder från bronsplatsen som nu togs av danskan Trine Hansen. Vann gjorde Jekaterina Chodotovitj från Vitryssland. I Sydney 2000 kom Maria (som hade tvingats till flera ryggoperationer) 11:a (5:a i B-final) och Jekaterina försvarade sitt guld – nu med efternamnet Karsten.

5 september fyller Barbro Eriksson (nu gift Flodström) i Linköping 70 år. Barbro föddes i Oxelösund och tävlade för Nyköpings SS i simning när hon var med i Rom 1960. Hon ställde upp i 200 m bröstsim och fick där tiden 2.59,8 som räckte till plats 14 av 29 startande. Vann finalen gjorde Anita Lonsbrough, Storbritannien, på 2.49,5, nytt världsrekord. Barbro simmade i samma försöksheat som Anita som vann detta på 2.53,3 före ungerskan Bartos 2.58,7. Barbro besegrade i heatet Mirkowich, Frankrike (3.01,5), Filippovits, Österrike (3.02,6), Korobova, Sovjet (3.02,7) samt Romolympiadens yngsta deltagare 12-åriga Luciana Marcellini, Italien (3.09,8).

7 september fyller Göte Hagström i Borlänge 95 år. Göte föddes i Gagnef 1918 och han tävlade för Kvarnsvedens GoIF när han var med i London

1948 på 3.000 m hinder. Göte fixade bronsmedalj med tiden 9.11,8 och det var helsvenskt på prispallen. Thore Sjöstrand vann på 9.04,6 före Erik Elmsäter 9.08,2. Göte, med 356 på nummerlappen, skötte grovgörat i början av loppet men halkade sedan tillbaka i fältet där han dock fick nya krafter och passerade

fransmannen Cuyodo och tog också in kraftigt på Finlands Siltaloppi från Finland som låg 3:a. Han föll dock på vattengravshindret och Göte kunde elegant passera och fullborda den svenska trippeln. Se även 3000 m hinder-special i SOF-Bulletinen nr 3/2009.

8 september fyller Susanne Gunnarsson (född Wiberg) i Funäsdalen 50 år. Hon föddes i Örebro 1963 och tävlade i kanot för Katrineholms KK (1984-88) och Fagerviks KK när hon var med

i fyra raka OS 1984-1996. Sammanlagt sex starter gav tre medaljer, ett guld och två silver. I Los Angeles 1984 och i Seoul 1988 paddlade hon i K4- 500 m som kom 2:a respektive 6:a. I kanoten som tog silver 1984 (var i ledningen med 50 m kvar men Rumänien passerade och vann med ½ sekund) fanns också Agneta Andersson, Anna Olsson och Eva Karlsson. 1988 var Eva ersatt av Liselotte Ohlsson och nu var besvikna svenskor 5 sekunder efter segrande Östtyskland och tre sekunder efter Bulgarien som tog bronset. 1992 i Barcelona fick dock Susanne sin efterlängta medalj då hon tillsammans med Agneta Andersson kom tvåa i K2-500 m, endast 12/100 av en sekund efter Tyskland. Susanne gick också till final i K-1 500 meter där hon dock kom 9:a och sist- dock bara tre sekunder från brons. Om silvret var efterlängtat så var guld målet 1996 i Atlanta och nu gick det vägen. Med Susanne i fram i mörka glasögon och Agneta bakom vann de finalen – 36/100 före Tysklands Ramona Portwich och Birgit Fischer. En timme innan guldloppet paddlade Susanne final i K1-500 m där hon kom 5:a – en knapp sekund från bronset. Ungerskan Rita Koban var ytterligare en sekund före och tog guld. För OS-guldet 1996 fick Susanne och Agneta Andersson Svenska Dagbladets guldmedalj.

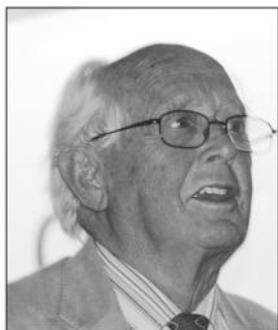
10 september fyller Kjell Svensson i Södertälje 75 år. Kjell föddes i Åkers Styckebruk 1938 och var målvakt i ishockey i Tabergs SK (i näst högsta serien) resp. Södertälje SK när han var med i två OS 1960 och 1964. När han var med i Squaw Valley blev han den förste svenske vinterolympier som representerade en förening från Småland. Kjell fick hoppa in i kvalmatchen mot Kanada efter 18 minuter då den andre målvakten Bengt Lindkvist (representerade Malmö FF detta år och spelade i div II Södra som Taberg) skadades. Kjell stod i mål i ytterligare fem matcher 1960 då laget kom 5:a och 1964 i Innsbruck när Tre Kronor tog silverplatsen spelade han i sex av de åtta matcherna. Här var Lennart "Klimpen" Häggroth andremålvakt och han spelade i tre av matcherna (båda spelade i matchen mot Tyskland). Med sina 12 matcher i OS-kassen är Kjell vår näst meste OS-målvakt – endast slagen av Tommy Salo som

varit med i 13. Se även OS-ishockeyspecial i SOF-Bulletinen nr 1/2011.

10 september fyller Björn Johansson i Hisings Kärra 50 år. Han föddes i Vänersborg 1963 och tävlade i cykel för Stockholms Spårvägars GoIF resp. Nordbankens CK när han var med i två OS 1988 och 1992 i lagtempo på landsväg. I Seoul tog svenska laget, med Björn som kapten, brons och i laget ingick också Michel Lafis, Anders Jarl och Jan "Vartofta" Karlsson. Efter ¾ av loppet på 10 mil låg svenskarna bara åtta men kvartetten avancerade upp till medaljplats efter ett väl disponerat lopp där flera av konkurrenterna kroknade. Östtyskland vann sju sekunder före Polen och de var klart före Sverige som distanserades med nästan två minuter. 31 nationer kom till start och 28 hade alltså sämre tid än Sverige. 1992 i Barcelona gick det inte riktigt lika bra – laget med Björn, Johan Fagrell, Michael "Roddarn" Andersson och Janne K låg fyra efter halva läget med bra slagläge för brons. Då, efter 51 km, hände det som inte fick hända – de fyra låg för tätt och alla faller. Värst gick det för Johan som bröt nyckelbenet och Roddarn som sargades svårt med fula sår. Besvikelsen stor också för förbundskaptenen Jupp Ripfel.

12 september fyller Jan Johansson i Rolfstorp 70 år. Jan föddes i Morjärv 1943 och tävlade i bob för Djurgårdens IF när han var med i två OS, 1972 och 1976. I Sapporo fanns Jan med som bromsare i tvåmansbopen som styrdes av svenska bobens eldsjäl Carl-Erik "Jätten" Eriksson och de kom sensationellt 6:a i en bob de fått låna av Italien. Västtysklands andralag vann på tiden 4,57,07 på de fyra åken i backen som hade en fallhöjd på 132 m och en genomsnittslutning på 4,48% (högsta lutning 8%). Sveriges tid var 5.01,40 och efter i resultatlistan fanns 15 ekipage, bl.a. Österrike I, Frankrike I, Japan I, USA I, Kanada I och Storbritannien I samt nio andralag. Jan var också bromsare i fyrmansbopen (se 15 september/ Tom Mentzer nedan). I Innsbruck 1976 var Jan åter bromsare i Jättens fyrmansbob. Med i bopen fanns också hans bror Leif och friidrottaren Kenth Rönn. Slutplaceringen denna gång blev 16:e bland 21 startande ekipage. Östtyskland II, med f d spjutkastaren Meinhard Nehmer som styrman, vann på 3.44,42 mot svenskarnas 3.49,10 i de fyra åken i backen i Igls, 1220 m lång, 14 kurvor och en höjdskillnad på 97 m.

14 september fyller Carl-Erik Asplund i Järfälla 90 år. Carl-Erik föddes i Föllinge 1923 och tävlade i skridsko för IF Castor i Östersund när han var med i Oslo 1952. Han ställde upp på tre distanser, 1.500, 5.000 och 10.000 meter och fick de fina placeringarna 4-5-3. Inne på Bislet samlade var det fullsatt (28.000) de fyra dagar då "hurtiglöpen på sköyter" genomfördes delvis i elbelysning. På 1500 m startade Carl-Erik i 11:e par och hade då hade det börjat snöa som värst. Trots detta och trots att banmarkeringarna nog flyttats i samband

med snöskottningen (vilket innebar någon meter extra-åkning) kom han 4:a på 2.22,6 -sekunden efter norrmannen Roald Aas som åkte i 9:e par. Vann gjorde Hjallis Andersson (första par) på 2.20,4. 21-åriga Sigge Ericsson kom 8:a på 2.23,4 av de 39 som startade.

Även på 5.000 meter vann Hjallis och här blev Carl-Erik 6:a, åtta sekunder efter Hauglis brons men ca 10 sekunder före Göthe Hedlund och Sigge E som blev 10:a resp. 14:e. På milen fick dock Carl-Erik (som varit utsatt för skador och sjukdom inför OS) sin välförtjänta medalj. Han kom trea efter hård kamp med Lammio från Finland som i 8:e par kört i mål på 17.20,5. Carl-Erik åkte i paret efter mot Kees Broekman från Holland

och lyckades efter ett fint genomfört lopp knipa bronset på tiden 17.16,6. Kees vann paråkningen på 17.10,6 och tog silvret. Guld-Hjallis tid denna dag, 16.45,8, var helt överlägsen. Göthe Hedlund hade 17.39,2 (9:a) och Sigge 17.52,8 (13:e). Fjärde svensk i loppet var Gunnar Hallqvist som kom på 20:e med tiden 18.20,9. Av 30 startande fullföljde 28 med Italiens Guido Caroli som siste man på 19.13,6 – ja, det var han som föll i Cortina med OS-elden på invigningen framför hedersläktaren fyra år senare.

Carl-Erik är medlem i SOF (liksom Sigge) och är flitig besökare på SOF:s medlemsträffar varav den hösten 2012 gick i skridskoovalens tecken (se SOF-Bulletin nr 4/2012).

14 september fyller Gun Ädel (nu gift Nilsson) i Färila 75 år. Gun föddes i Arbrå 1938 och tävlade på skidor för Edsbyns IF när hon var med i Innsbruck 1964. I skidspåren i Seefeld, en mil väster om Innsbruck kom hon på 10 km på plats 17 (med tiden 44.18,9) av de 35 som kom i mål. Hon var knappt 4 minuter efter Claudia Bojarskikh från Sovjet i ett lopp där Britt Strandberg (medlem i SOF) var bäst av svenskorna med en 4:e plats. På 5 km kom Gun sist på 26.09,0 – drygt 8 minuter efter guldvinnande Claudia. Förklaringen: Gun, med lägst startnr av de svenska flickorna, missade starten med ca 5 minuter då arrangörerna ändrat starttiden och meddelat detta till de svenska backhopparna i stället för till skidtjejerna !

Den stora fina bilden tog Gösta Olander i Davos. På den lilla bilden ser vi Carl-Erik vid ett SOF-möte, där han är en av de mest trogna deltagarna. (Foto: TEN)

15 september fyller Tom(my) Mentzer 70 år. Tom, född i Solna 1943, representerade Djurgårdens IF när han satt bakom boblegendaren (och SOF-medlemmen) Carl-Erik "Jätten" Eriksson i fyrmansbopen i Sapporo 1972. Med i bopen satt också Thomas Gustafsson och Jan Johansson och förhoppningarna var goda efter tvåans 6:e-plats (i boblånad av Italien). Svenskarna, som slutade 11:a, hörde dock till dom som kom bort i snövädret över Mount Teine då snön lade sig i drivor i banan och ställde till det för de som startade sent. Det spekulerades också i att den svenska bopen hade för hårt stål i medarna och därför inte gled lika

snabbt på den kalla isen som konkurrentekipagen (svenskt stål biter!). Schweiz I vann och fick tiden 4.43,07 på de fyra åken i den 1563 m långa banan. Sverige hade tiden 4.47,40 (1.12,14+1.12,42+1.11,43+1.11,41).

20 september fyller Patrik Johansson i Stockholm 50 år. Patrik föddes 1963 i Kungsängen och spelade volleyboll för Lidingö SK när han var med i OS i Seoul 1988. Sverige, med Anders Kristiansson som förbundskapten, inledde med en strålande seger mot värdnationen Sydkorea i en rysare, 10-15, 5-15, 15-12, 17-15, 15-4. Patrik med nr 15 på ryggen var med i samtliga sju matcher där Sverige vann 3 (Sydkorea, Bulgarien och Frankrike) och förlorade 4 (Sovjet, Italien, Brasilien och Holland). Placeringen blev 7:a efter avslutande segern mot Frankrike (3-2). I matchen innan hade Sverige matchboll mot Holland och om man klarat den hade placeringen blivit än bättre. USA vann finalen mot Sovjet med 3-1

21 september fyller Arne Orrgård i Tyresö 70 år. Arne föddes 1943 i Ludvika och var med i OS 1968 i Mexico City då han representerade FOK Stockholm i lerduveskjutning när grenen skeet för första gången fanns med i OS. Arne sköt 189 poäng och det räckte till plats 20 i det 50 man starka fältet. Evgenij Petrov från Sovjet vann guld efter omskjutning och den andre svensken, Arne Karlsson med nr 312 på nummerlappen kom på plats 17 med 190 poäng.

21 september fyller Ove Lundby i Haninge 60 år. Ove, eller Jätten som han kom att kallas, är född i Österhaninge och boxades för BK Örnen i Stockholm när han var med i två raka OS, 1972 och 1976. I München boxades han i bantamvikt (-54 kg) men det blev förlust i 1/16-final, irländaren Dowling vann med domarrösterna 4-1. Dowling förlorade sedan knappt, 3-2, mot blivande segraren Martinez från Kuba. I Montreal fyra år senare boxades Jätten i lättvikt (-60 kg) där han via wo och lottning kom direkt in i kvartsfinal där han dock förlorade klart mot europamästaren och blivande finalisten Simion Cutov från Rumänien. Vann finalen gjorde amerikanen Howard Davis.

Avlidna olympier 2013

Fyra avlidna presenterades i SOF-Bulletinen nr 1/2013 och här namnen på ytterligare nio som lämnat oss och tre av dessa har varit med i rodd.

Gösta Adamsson, född 17 november 1924 i Oslo, har avlidit i Strömstad den 14 januari i år, 88 år fyllda. Gösta, som representerade Strömstads RK, var med i roddtävlingarna 1952 i Helsingfors i åttan med styrman. Båten hade tiden 6.24,3 i försöken, 6.25,9 i "repriseheat" och 6.28,1 i semifinal. Sverige nådde inte finalen dit fem av 14 startande nationerna kvalificerade sig. Sverige står som oplacerat men kan också sägas vara 9:a

Roine Carlsson, född den 12 november 1943 i Uppsala, avled den 17 februari 2013 i Uppsala, 69 år fyllda. Han representerade Alunda GK när han var med i gång 20 km i Tokyo 1964. Placeringen blev 20:e på tiden 1.37.07,0. John Ljunggren kom in 4 sekunder före Roine och tredje svensken, Åke Söderlund, kom 18:e på 1.36,53. Vann gjorde britten Kenneth Matthews på 1.29.34,0.

Hans Hallén, född den 9 oktober 1935 i Sundsvall, avled den 22 februari i Sundsvall, 77 år fyllda. Hans representerade Stockholms BK när han var med i fyrmansboben i Grenoble 1968. Med Rolf Höglund som styrman och Sven Martinsson (SOF-medlem) och Börje Hedblom i boben kom svenskarna på 16:e-plats, 4,71 sekunder efter segrande Italien som hade boblegenden Eugenio Monti som styrman.

Lennart Hansson, född den 21 januari 1931 i Hogdal, avled den 1 mars i Trollhättan, 82 år fyllda. Han var med i roddtävlingarna i Melbourne 1956 då han tävlade för specialkomponerade klubben RK Three Towns. Han satt med i åttan med styrman som kom på 4:e plats. 1960 representerade han Uddevalla RK och var då med i Rom i tvåa med styrman och i tvåa utan styrman. Gösta Eriksson (medlem i SOF) var med i båda båtarna blev oplacerade.styrman/cox var Ove Lostad.

Boris Jacobsson, född den 13 september 1937 i Uppsala, avled den 10 februari i Uppsala, 75 år fyllda. Boris tävlade i segling för Uppsala KF när han 1964 i Tokyo-OS seglade finnjolle i Sagami Bay vid ön Enoshima, söder om Tokyo. Boris, med EM-seger och VM-silver 1963-63 "i bagaget" kom som många andra inte överens med de nyckfulla vindarna och kom på plats 14 av 33 startande.

Börje Jeppsson, född 14 februari 1929 i Högseröd, avled den 19 februari i Lund, strax efter att han fyllt 84. Börje tävlade i tyngdlyftning för Lunds TK när han var med i Helsingfors 1952. I klassen mellantungvikt (-90 kg) kom Börje 11:a på sammanlagda resultatet 362,5 kg efter serien 112,5 i press, 107,5 i ryck och 142,5 i stöt. Börje var vid sin bortgång medlem i SOF. Börjes kusin Ingvar Asp, som också är medlem i SOF var också tyngdlyftare och med i OS 1964 i samma viktklass som Börje 1952. Ingvar, född 1938, lyfte f.ö. 60 kg mer än Börje. Men placeringen blev sämre – 13:e.

Gunnel Johansson (nu Davidson), född 12 augusti 1922 i Växjö, avled den 7 maj i Växjö, 90 år fyllda. Gunnel tävlade i gymnastik för Växjö Gymnastikkrets när hon var med i London-OS 1948 då damerna endast tävlade i lag. Om damerna tävling räknats individuellt hade Gunnel kommit 8:a i hopp (se även i SOF-Bulletinen nr 2/2012, sidan 40). Gunnel var medlem i SOF fram till sin bortgång

Ove Nilsson, född 13 november 1928 i Falkenberg, avled den 13 februari i Västerås, 84 år gammal. Han tävlade i rodd för Falkenbergs RK och var med i Helsingfors 1952 i tvåan med styrman som blev oplacerad. I båten fanns också klubbkamraten Ingemar Svensson (1929-2004) och coxen/mannen Lars-Erik Larsson, f. 1937.

Petrus Kasteman, (bilden) född den 15 augusti 1924 i Tystberga utanför Nyköping, avled den 10 juni i Stenstorp (mellan Skövde och Falköping), 88 år gammal. Han kom till Skövde och K3 1949 där han avancerade till sergeant.

På hästen Illuster blev han en av Sveriges mest ovän-tade olympiska guld-medaljörer när han vann fälttävlan. Karantänbestämmelserna i Australien hade gjort att Stockholm fick arrangera ryttar-

tävlingarna OS-året 1956. Petrus låg på 12:a efter dressyr tävlingarna 11-12 juni.

Den 13 juni var det terrängritt med start och mål vid Fäboda på Sollentunasidan av Järvafältet. Banan sträckte sig både genom Sollentuna och Järfälla och bestod av 33 hinder. Hinder nummer 22 och den dramatik som utspelade sig där blev det stora samtalsämnet efteråt. Det var tänkt som en vattengrav och utgjordes av ett brett dike men mycket regnande blev det väldigt gyttjigt och många ekipage fick problem och en häst, Johan Askers Iller, fick avlivas. Det innebar att svenska laget inte kunde fullfölja lagtävlingen där vi hade vissa medaljförhoppningar efter att ha legat trea efter dressyrmomentet..

Nu fick vi guld individuellt tack vare Petrus som klarade den avslutande banhoppningen den 14 juni på Stadion med 20 fel – samma som jagande konkurrenterna från Tyskland och Storbritannien. Han porträtterade i ord och bild i SOF-Bulletinen nr 3/2009 då han fyllde 85 år.

Tack Carl-Johan Johansson för uppgifterna om dödsdag och dödsort (samt även uppgifterna på födelsedagarna för jubilarerna)

En hälsning från Martin

Till alla er som brukar vilja fira min födelsedag.

I år kan jag inte ha en öppen uppvaktnings. Jag har blivit äldre och behöver mer lugn omkring mig. Därför kommer bara mina närmaste att kunna närvara.

Ni kommer inte att se mig åka skidor på Nydalaspåret mer. Det går inte längre. Till alla er som brukat hälsa glatt på mig i skidspåret så vill jag säga tack för de trevliga möten vi haft genom åren.

Tack IFK Umeå som visat en omsorg om både min fru Gun och mig när vi bott i IFK-huset. Vi har deltagit i fester i de gemensamma lokalerna med gamla IFK:are.

Tack skidveteranerna för den roliga tiden vi har delat tillsammans med tävlingar och trevlig samvaro.

Tack mina gamla jaktkamrater för de stunder vi delat i skog och mark.

Tack Umeå kommun för tiden i fritidsnämnden och i kommunfullmäktige. Minns ni diskussionen om Gammlia-skogen? Jag ville bevara den och tack för att det blev så.

Tack Norsjö kommun för visat intresse och ett uppbyggt av ett skidmuseum där minnena får leva vidare om Norsjös alla duktiga skidåkare.

Tack alla stuggrannar i Åheden för alla trevliga stunder och de råd och den hjälp jag fått i mina små projekt.

Tack alla jag mött i centralhallen på Nus, på gator och torg, i affärer som velat prata med mig om mina skidminnen och ni som på olika sätt förevigat dem via texter och filmer. Jag har gillat det och levt upp genom er.

Tack till min trevliga släkt och våra närmsta vänner, jag hoppas ni haft det lika trevligt med mig som jag med er.

Ni som fortfarande har orken kvar, njut av skog och mark, stugor och att vara tillsammans med varandra! Njut också av Gammlia-skogen!

MARTIN LUNDSTRÖM

Tänk om det varit OS...

Tänk om det varit OS, skrev jag i förra SOF-bulletinen. Det var några tankar kring resultaten av vinterns VM-tävlingar i de olympiska grenarna. När numret kom ut var vi bara halvvägs in i VM-programmet.

När alla grenarna är genomförda kan vi konstatera att om vinterns VM varit OS skulle Norge satt ett olympiskt rekord med 35 medaljer, nio mer än i Lillehammer.

För Sveriges del hade skörden blivit bra, men litet mer normal, elva medaljer, precis som i senaste OS, men tre sämre än i Turin. Men räknar vi 22 guld i ishockey, så slår vi Norge åtminstone när det gäller guld...

Norges framgångar i skidskytte och nordiska skidgrenar, främst då i längdåkning, var enorm.

Med nio guld, två silver och ett brons i skidskytte

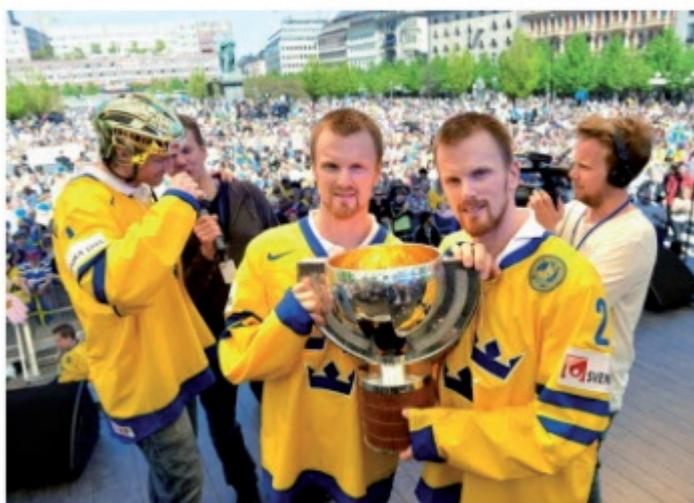
Medaljfacit i vinterns VM*

	Norge	Sverige
Alpint	1-0-1	0-0-1*
Biathlon	9-2-1	0-0-1
Nord skidor	8-5-6	1-6-0
Snowboard	0-0-2	0-1-0
Ishockey	0-0-0	1-0-0
Totalt	18-7-10	2-7-2

* = bara olympiska grenar

Inte en norrman på femmilspallen, fr v Dario Cologna, Schweiz, mästaren Johan Olsson, Sverige och trean Alexei Poltoranin, Kazakstan.

Tvillingarna Henrik och Daniel Sedin med VM-bucklan. OS-hockeyn lär blir en helt annan affär. Foto: Bildbyån.

samt sviten 8-5-6 i de nordiska skidgrenarna. Samtidigt kan vi konstatera att traditionerna i skridsko för länge sedan är brutna. Det blev ingen medalj i vinterns VM, men förra året tog Håvard Bökko brons på 1500 meter.

Norges två främsta är två kvinnor, Marit Björgen med tre guld och två silver samt skidskytten Tora Berger med fem guld och ett silver. Tora lär väl vara den individuella vintersportare som tjänat mest i vintras, närmare fem miljoner kronor. Omöjliga Petter Northug var inte så omöjlig i VM. Han fick nöja sig med två guld och ett silver, bara snäppet bättre än Johan Olsson som på sina tre starter – mot Northugs fem - tog ett guld och två silver. Olssons taktik med högre tempo på femmilen satte Northug helt ur räkningen och på 15 km var det nära efter en kraftig inhämtning mot slutet. Anmärkningsvärt är att Johans klubbkompis Ida Ingemarsdotter också fick utdelning på alla sina tre lopp. Tre silver. Av svenskor är det bara Toini Gustafsson som lyckats bättre i mästerskap med dubbla guld och silver (stafett) i OS 1968.

Norge och Sverige dominerade längdsidan i VM, men Ryssland är på gång och kommer nog att lyckas bättre i OS på hemmaplan. Jag har väl aldrig sett ryskor så glada som över bronset i stafetten, efter Norge och Sverige. Efter dopingutrensningarna har man ju aldrig kommit igen på allvar.

Thord Eric Nilsson

SOK 100 år

Jubileumsbok

Specialerbjudande för alla medlemmar i Sveriges Olympiahistorikers Förening

- Boken omfattar drygt 400 sidor
- De moderna spelens födelse och utveckling till dagens megaevent
- SOK:s grundande och utveckling till dagens organisation
- Text och bilder från samtliga olympiska spel
- Faktabiografier av samtliga svenska OS-deltagare

Förhandsboken nu dock senast 1/8 2013

(Sås boken kommer endast till via en försäljning på detta sätt)

Pris: 450 kr + frakt

Linda.sandgren@sok.se

08-402 68 10, 070-333 57 22